

Bornholms Erhvervsfond

Årsrapport 2018

CVR-nr. 29 97 93 91

Indholdsfortegnelse

	<u>Side</u>
<u>Ledelsesberetning</u>	
Virksomhedsoplysninger	2
Beretning	3 - 6
 <u>Påtegninger</u>	
Ledelsespåtegning	7
Den uafhængige revisors erklæringer	8 - 10
 <u>Årsregnskab 1. januar - 31. december 2018</u>	
Anvendt regnskabspraksis	11
Resultatopgørelse	12
Balance	13

Virksomhedsoplysninger

Virksomheden:	Bornholms Erhvervsfond Landemærket 26 3700 Rønne
Cvr-nr.:	29 97 93 91
Bestyrelse:	Adm. direktør Anne Birgitte Lundholt (formand) Adm. direktør Peter Vesløv, Beck Pack System A/S (næstformand) Erhvervsdirektør Anette Hansen, Danske Bank A/S Erhvervsdirektør Henrik Kofod, Nordea Bank Danmark Erhvervskundechef Peter Bo, Vækstfonden Adm. direktør Morten Rask, Jensen Denmark A/S
Administration:	Erhvervsfondens daglige administration varetages af Hans-Henrik Thiesen. Der er indgået en samarbejdsaftale mellem fonden og Business Center Bornholm.
Revision:	Bornholms Revision A/S Tornegade 4, 1. sal 3700 Rønne Cvr.nr.: 37 85 84 98

Beretning

Det er Erhvervsfondens formål at yde støtte i form af lån og eventuelt tegning af aktie- og anpartskapital i forbindelse med anlægsinvesteringer i nye eller bestående erhvervsvirksomheder på Bornholm, som skønnes at kunne styrke den erhvervsmæssige og befolkningsmæssige udvikling på øen.

Af Fondens grundkapital på i alt 62 mio. kr. har staten indskudt 48 mio. kr. og Nordea Bank, Danske Bank og Sydbank i alt 14 mio. kr. Kapitalen er tilvejebragt ad tre omgange: I forbindelse med Fondens etablering i 1972, hvor staten indskød 8 mio. kr. og bankerne 2 mio. kr., og i forbindelse med den såkaldte Bornholmerpakke i 1993, hvor staten indskød yderligere 40 mio. kr. og bankerne yderligere 10 mio. kr., og endelig i 2007, hvor DiBa Bank (nu Sydbank) indskød 2 mio. kr.

Årets bevillinger

Der blev i 2018 givet tilsagn om 15 lån for i alt kr. 9.595.000 til investeringsprojekter i 14 bornholmske virksomheder, og det er virksomheder inden for fødevareindustri og turisme, der står for hovedparten af de nye bevillinger.

Årets bevillinger fordeler sig således:

Branche	Antal	Bevillinger i 1.000 kr.	Investeringer i 1.000 kr.
Landbrug, gartneri	1	500	10.000
Fødevareindustri m.m.	4	1.590	3.880
Sten, plast- og glasindustri metalindustri	1	1.000	2.000
Jern- og metalvareindustri	1	500	1.000
Øvrig industri	1	75	150
Service m.m.	1	1.700	3.400
Turisme, attraktioner	6	4.230	10.900
I alt	15	9.595	31.330

Såfremt projekterne realiseres som beskrevet forventes det, at der bliver skabt og bevaret 18 – 20 varige arbejdspladser, hvortil kommer de afledte effekter.

Regnskab

Årets underskud udgør t.kr. 1.108, hvilket bestyrelsen anser som utilfredsstillende.

Der er specielt to forhold der er årsag til underskuddet. Det er dels det forhold, at der fortsat ikke kan opnås en tilfredsstillende rente på Fondens likvide beholdning på grund af det historisk lave renteniveau, og dels de vanskelige vilkår for landbruget.

Beretning

Landbruget har i 2018 været ramt af flere forskellige negative forhold. Dels har der i året været en lav pris på slagtesvin og dels det meget lave høstudbytte på grund af de usædvanlige vejrforhold. Endvidere vil landmændene skulle betale en høj pris i forbindelse med indkøb af foderkorn. På den baggrund har Fonden set sig nødsaget til øge sine hensættelser på en række landbrugsengagementer.

Fonden er i 2018 påført et mindre tab fra en enkelt konkurs.

Egenkapitalen udgør herefter 75,8 mio. kr. hvoraf de frie reserver udgør 13,7 mio. kr.

På statustidspunktet var der i alt stillet 62 mio. kr. til rådighed for det bornholmske erhvervsliv i form af lån og tilsagn fordelt på knapt 100 forskellige projekter.

Ved udgangen af 2018 havde Erhvervsfonden 25 mio.kr. til rådighed for nye ansøgninger.

Udlån og tilsagn

Branchefordeling i 1.000 kr.:

Branche	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Landbrug	13.959	15.106	16.065	12.940	9.383	8.939
Fødevarerindustri	8.793	11.395	14.083	13.704	15.406	17.937
Pap, træ- og papirindustri	4.950	5.750	6.700	7.225	7.450	7.675
Sten-, plast- og glasindustri	4.993	4.923	5.930	6.265	6.128	7.054
Jern- og metalvareindustri	1.709	2.853	1.908	1.280	2.633	6.161
Øvrig industri	2.596	3.645	5.618	6.271	5.643	1.721
Service m.m.	3.005	2.383	1.180	2.751	2.817	769
Turisme, attraktioner m.m.	21.650	22.355	19.216	19.190	18.848	18.462
IT/medievirksomhed	371	709	900	1.080	1.660	1.490
I alt	62.026	69.119	71.600	70.706	69.968	70.208

Baggrunden for den faldende balance er primært to forhold. Det ene er at 11 bevillinger for i alt 6,9 mio. kr. er blevet annulleret/slettet af forskellige årsager. 8 projekter er/vil ikke blevet gennemført på nuværende tidspunkt, et enkelt er blevet finansieret ved egen indtjening og to ved anden finansiering.

Det andet er, at der i forbindelse med afhændelse af aktiver og aktiviteter og dermed ændring af debitorers forretningsgrundlag, er sket ekstraordinær indfrielse af 5 lån med en samlet restgæld på 1,2 mio. kr.

Beretning

Lånevilkår

Renten på Fondens lån har i 2018, ligesom i 2016 og 2017, været 3 % p.a. Der er i lighed med tidligere år ikke beregnet stiftelsesgebyr ved etablering af lån i 2018.

Der er med virkning fra april 2015 taget forbehold i alle lånetilbud om at bestyrelsen kan træffe beslutning om at ændre renten ved udbetaling af lånet og at der kan opkræves et stiftelsesgebyr på op til 1 % ved etablering af lånet.

Den Animalske Fond

Med det formål at opretholde den animalske produktion på Bornholm har der siden 1976 været en speciel låneordning for landbruget - Den Animalske Fond. Under denne ordning bidrager Danish Crown eller Bornholms Andelsmejeri med 40 % og Erhvervsfonden med 60 % af de ydede lån.

På lån ydet af Den Animalske Fond skal der fortsat – af hensyn til EU's subsidieregler – beregnes en rentesats, der relaterer sig til den 1-årige CIBOR-rente + en margin afhængig af landmandens rating og sikkerhedsstillelse.

Der er ikke bevilget lån under Den Animalske Fond i 2018.

Turistbranchen

Set i lyset af turismens betydning for Bornholm og de store investeringsbehov, er der reserveret en separat pulje til anlægsinvesteringer i turistbranchen.

Udlån under turismepuljen vil kunne bevilges til bæredygtige anlægsinvesteringer, der

- medfører væsentlige forbedrede nye muligheder for indehaver og virksomheden
- medfører væsentlig fornyelse af ansøgers produkt
- underbygger den ønskede udvikling i lokalområdet
- understøtter den ønskede overordnede erhvervsudvikling
- understøtter og fremtidssikrer kvaliteten
- understøtter helårsbeskæftigelse

Der er i 2018 givet bevillinger til 6 projekter inden for turistbranchen.

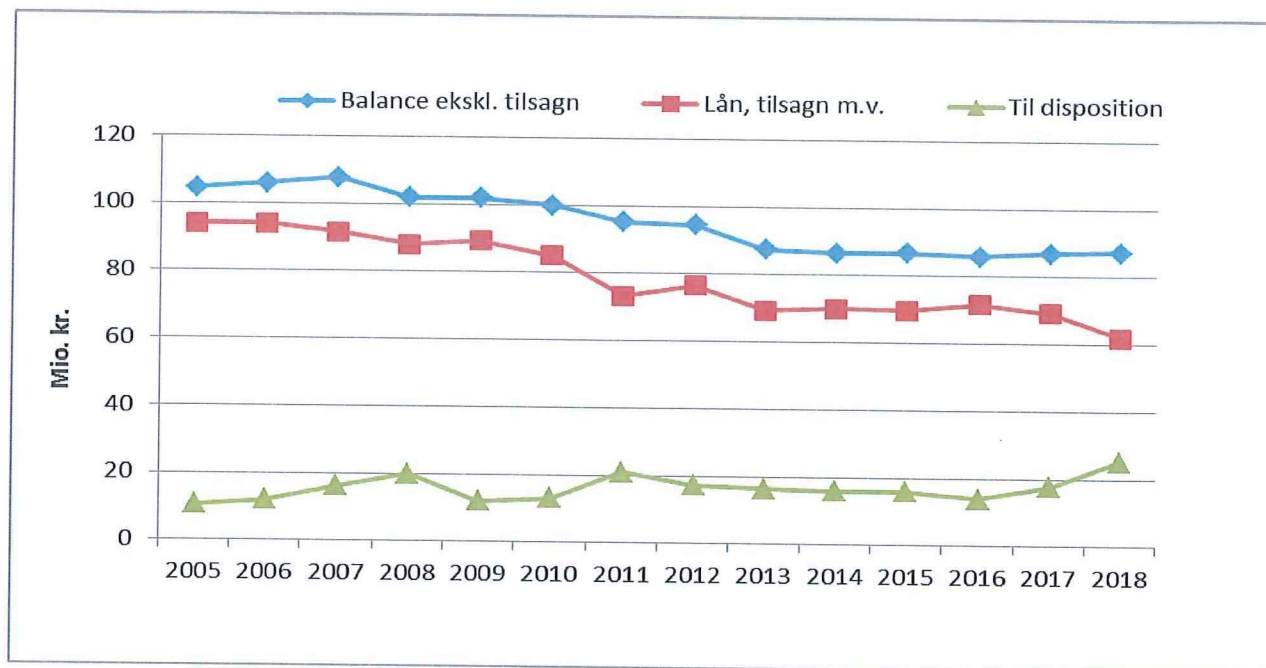
Lån til ejer-/generationsskifte

Der er i 2018 bevilget 4 lån til ejer-/generationsskifte.

På lån ydet til ejer-/generationsskifte skal der – af hensyn til EU's subsidieregler – beregnes en rentesats, der relaterer sig til den 1-årige CIBOR-rente + en margin afhængig af ansøgers rating og sikkerhedsstillelse.

Beretning

Udvikling i Fondens balance, lån og tilsagn samt disponibelt beløb i mio. kr.:

Ledelsespåtegning

Bestyrelsen har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for 1. januar - 31. december for 2018 for Bornholms Erhvervsfond.

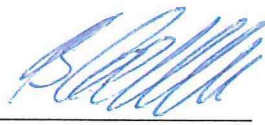
Årsrapporten aflægges i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Det er vor opfattelse, at årsrapporten giver et retvisende billede af fondens aktiver og passiver, finansielle stilling pr. 31. december 2018 samt af resultatet af fondens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2018.

Ledelsesberetningen indeholder efter vor opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, beretningen omhandler.

Rønne, den. 1. april 2019

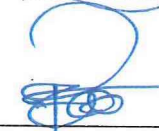
I bestyrelsen:

Anne Birgitte Lundholt
(formand)

Peter Vesløv
(næstformand)

Anette Hansen

Henrik Kofod

Peter Bo

Morten Rask

Den uafhængige revisors erklæringer

Til Bornholms Erhvervsfond

Konklusion

Vi har revideret årsregnskabet for Bornholms Erhvervsfond for regnskabsåret 1. januar til 31. december 2018, der omfatter, resultatopgørelse, balance og noter, herunder anvendt regnskabspraksis. Årsregnskabet udarbejdes efter årsregnskabsloven med tilpasninger i præsentation m.m. som fondens art og aktiviteterne omfang medfører.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af fondens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2018 samt af resultatet af fondens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2018 i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Det er ligeledes vores opfattelse, at der er etableret forretningsgange og interne kontroller, der understøtter, at de dispositioner der er omfattet af årsregnskabet, er i overensstemmelse med fondens vedtægter.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, god offentlig revisionsskik samt Revisionsinstruks for revisor ved Bornholms Erhvervsfond af 3. marts 1994. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet". Vi er uafhængige af fonden i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere fondens evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere fonden, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse

Den uafhængige revisors erklæringer

med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, god offentlig revisions-skik samt Revisionsinstruks for revisor ved Bornholms Erhvervsfond af 3. marts 1994, altid vil afdække væsentlig fejl-information, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugerne træffer på grundlag af årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt god offentlig revisionsskik foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af fondens interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om fondens evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkludere, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at fonden ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Den uafhængige revisors erklæringerUdtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til årsregnskabsloven.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Erklæring i henhold til anden lovgivning og øvrig reguleringUdtalelse om juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision

Ledelsen er ansvarlig for, at de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis; og at der er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af de virksomheder, der er omfattet af regnskabet.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det i overensstemmelse med god offentlig revisionsskik vores ansvar at udvælge relevante emner til såvel juridisk-kritisk revision som forvaltningsrevision. Ved juridisk-kritisk revision efterprøver vi med høj grad af sikkerhed for de udvalgte emner, om de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis. Ved forvaltningsrevision vurderer vi med høj grad af sikkerhed, om de undersøgte systemer, processer eller dispositioner understøtter skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af de virksomheder, der er omfattet af regnskabet.

Hvis vi på grundlag af det udførte arbejde konkluderer, at der er anledning til væsentlige kritiske bemærkninger, skal vi rapportere herom. Vi har ingen væsentlige kritiske bemærkninger at rapportere i den forbindelse.

Rønne, den. 1. april 2019
Bornholms Revision A/S, Godkendt revisionsaktieselskab
CVR-nr. 37 85 84 98

Jens Otto A. Sonne

Statsautoriseret revisor

MNE-nr. 15625

Anvendt regnskabspraksis

Bornholms Erhvervsfond er som udgangspunkt ikke omfattet af årsregnskabsloven, men har valgt at aflægge årsregnskabet i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser for klasse A-virksomheder, med de tilpasninger i præsentationen m.m. som fondens art og aktiviteterne omfang medfører.

Den anvendte regnskabspraksis er uændret i forhold til tidligere år.

Generelt om indregning og måling

I resultatopgørelsen indregnes indtægter i takt med, at de indtjenes, herunder indregnes værdireguleringer af finansielle aktiver og forpligtelser. I resultatopgørelsen indregnes ligeledes alle omkostninger, herunder afskrivninger og nedskrivninger.

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde fonden, og aktivets værdi kan måles pålideligt. Forpligtelser indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå fonden, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Resultatopgørelsen

Indtægter omfatter renteindtægter af udlån og bankindeståender samt afkast fra værdipapirer der vedrører det pågældende regnskabsår.

Driftsudgifterne omfatter de i regnskabsåret afholdte omkostninger til administration m.m..

Balancen

Tilgodehavende udlån optages til nominel værdi. Under passiver reduceres værdierne med nedskrivning til imødegåelse af forventede tab.

Værdipapirer indregnet under omsætningsaktiver måles til dagsværdi (børskurs) på balancedagen.

Gæld er anført til nominel værdi.

Resultatopgørelse for året 1. januar til 31. december 2018

		2017
<u>Indtægter:</u>		<u>i kr.</u>
Indgåede renter af udlån	1.594.783	1.616.942
Renter af bankindestående og værdipapirer	8.661	80.126
Debetrenter af bankindestående	(80.891)	(21.994)
	<u>1.522.553</u>	<u>1.675.074</u>
<u>Udgifter:</u>		
Kursregulering, værdipapirer	(177.623)	0
Andre indtægter	25.000	25.000
	<u>1.369.930</u>	<u>1.700.074</u>
Administrationsomkostninger	(975.690)	(973.284)
Resultat før afskrivninger og hensættelser	394.240	726.790
<u>Afskrivninger og hensættelser:</u>		
Konstaterede tab på udlån m.v.	(114.051)	0
Ændring i hensættelser til imødegåelse af tab	(1.416.300)	(241.000)
Indgået på tidligere afskrevne fordringer	27.734	58.577
Årets resultat	<u>(1.108.377)</u>	<u>544.367</u>
Frie reserver pr. 1. januar 2018	14.893.735	
Årets resultat	<u>(1.108.377)</u>	
Til disposition	<u>13.785.358</u>	
Frie reserver pr. 31. december 2018	<u>13.785.358</u>	
Disponeret i alt	<u>13.785.358</u>	

Balance pr. 31. december 2018Aktiver31/12-17
i kr.Omsætningsaktiver:Tilgodehavender:

Tilgodehavende udlån	53.447.519	53.858.577
Bevilgede - ikke udbetalte lån	8.578.500	15.260.000
Andre tilgodehavender	113.950	167.400
Tilgodehavender i alt	62.139.969	69.285.977
Værdipapirer	14.830.760	0
Likvide beholdninger	18.975.948	32.857.156
Aktiver i alt	95.946.677	102.143.133

PassiverEgenkapital:Indskudskapital:

Indskud fra staten	48.000.000	48.000.000
Indskud fra Nordea Bank Danmark, Danske Bank A/S og Sydbank A/S	14.000.000	14.000.000
	62.000.000	62.000.000

Frie reserver:

Saldo 31/12 2018	13.785.358	14.893.735
Egenkapital i alt	75.785.358	76.893.735

Hensættelser:

Hensættelser til imødegåelse af tab	10.898.800	9.482.500
---	------------	-----------

Gældsforpligtelser:Kortfristede gældsforpligtelser:

Bevilgede - ikke udbetalte lån	8.578.500	15.260.000
Skyldig A-skat m.v.	19.747	20.232
Feriepengeforpligtelse	63.400	62.500
Diverse kreditorer	600.872	424.166
Gældsforpligtelser i alt	9.262.519	15.766.898
Passiver i alt	95.946.677	102.143.133